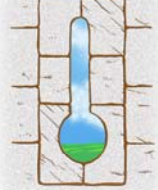

EL CANAL SEGARRA-GARRIGUES,

un repte i una oportunitat
per a la Segarra del segle XXI

FÒRUM

L'ESPITLLERA

El Canal Segarra - Garrigues (CSG) és una obra molt important per a la Segarra, tot i que no afecti directament tots els municipis de la comarca i malgrat la seva influència no comporti tampoc una solució miraculosa a la situació del seus pobles i, especialment, a la situació de la seva pagesia.

En els darrers anys, només la Segarra urbana ha augmentat tant en persones com en superfície. En canvi, la Segarra rural ha patit una gran davallada demogràfica, les persones que treballen el camp són cada vegada més grans i els agricultors joves no encaren els seus projectes professionals amb expectatives engrescadores. Tot i això, el futur del territori té molt a veure amb el CSG, ja que es poden definir canvis en l'estructura productiva agrària que alhora poden repercutir en els nuclis urbans propers.

Per altra banda, no podem deixar de lamentar, en la posada en marxa d'aquesta infraestructura cabdal, la manca de participació i divulgació entre la pagesia, les entitats ecologistes i la població en general, així com els mecanismes de constrenyiment empleats, que han centrat la seva afectació sobre propietaris a títol particular, en comptes de repartir-se equitativament al llarg del territori.

PER UN DESENVOLUPAMENT EQUILIBRAT

Una obra estratègica com el CSG ha de contemplar tant la realitat actual com les potencialitats futures del territori, especialment en l'àmbit rural, en el paisatge i en les explotacions agropecuàries, per la qual cosa s'haurien de tenir presents els següents aspectes, considerats en conjunt i en equilibri i a curt, mig i llarg termini:

1. S'ha de potenciar el desenvolupament econòmic tant en l'agricultura com en el sector serveis, especialment el turístic.
2. S'han d'escoltar els pobles, els pagesos i els ramaders afectats a l'hora de prendre decisions que afecten el territori i el seu futur, ja que la terra és el seu mitjà de vida.
3. S'ha d'enfortir, mantenir o recuperar la vitalitat dels pobles, respectant i enfortint l'herència social i cultural, especialment el llegat de l'arquitectura popular.
4. S'ha de respectar el paisatge autòcton i, alhora, posar-lo en valor per garantir el seu futur, ja sigui com el marc d'una cultura humana que ha arribat fins als nostres dies, ja sigui com l'hàbitat de la seva avifauna.
5. Les concentracions parcel·làries també han de tenir en compte el medi natural (ecoconcentracions) i cultural, per tal de mantenir el paisatge segarrenc autòcton en el marc d'un desenvolupament rural integrat i sostenible. Així, s'han d'enllaçar i relacionar els espais naturals i patrimonials amb itineraris atractius, aprofitant la

reordenació del terreny. A més, aquesta reparcel·lació ha de permetre millorar l'eficiència energètica tant en l'ús de maquinària agrícola com en l'ús de l'aigua de reg. Cal considerar la reducció d'emissions de CO2 que permet el CSG, ja que cada hectàrea de regadiu transforma més del doble de CO2 en oxigen que la de secà.

6. S'han de recuperar els nivells freàtics, en quantitat i qualitat, mitjançant el regadiu mesurat i la reducció de l'extracció de l'aigua de boca i industrial. En aquesta recuperació, cal que les administracions locals col·laborin amb l'Agència Catalana de l'Aigua i tinguin una actitud exemplar en la gestió de les aigües de la seva competència. Una fermesa que no pot defugir de l'ordenació natural dels espais que estan dins les seves competències tant pel que fa a manteniment com a planificació i control de l'ús del sòl.

CONCLUSIONS

Davant la incertesa que l'arribada del CSG presenta avui a la comarca de la Segarra, cal la solidaritat de tota la gent del territori, pagesos i no pagesos, per assegurar el dret a l'ús de l'aigua en tota la superfície agrària afectada, amb les mesures ordenadores necessàries per preservar l'equilibri natural del territori. Cal tenir ben present en tot moment, que és el conjunt de la ciutadania el que es veurà beneficiat (o perjudicat) amb el Canal.

En relació amb la conservació de les aus estepàries i el litigi obert amb l'Unió Europea, les administracions locals i nacionals haurien de menar les accions polítiques i legals necessàries per tal que s'incorporin al procediment les finques de conreu dels secans que no són afectades pel CSG, ja que la Segarra només regarà 10.000 de les seves 70.000ha. A més, caldria proposar espais específics de nidificació i cria tant en el procés d'ecoconcentració de la superfície que pot ser regada, com en la resta de secans de la comarca, i que els experts consultats estimen suficient entre el 3 i el 5 % del territori amb una gestió de qualitat.

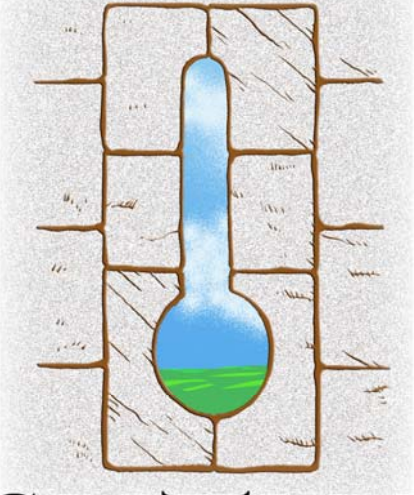
Cal una visió de conjunt d'ambdós espais, regadiu i secà, i una gestió adequada de l'ús del sòl que faciliti l'accés a tot el territori de la resta de societat, per la qual cosa cal potenciar la xarxa de camins tradicionals.

En definitiva, creiem que la Segarra ha d'afrontar el CSG com un repte d'abast per convertir-lo en una oportunitat de millora econòmica i de posada en valor del territori i del paisatge, amb la seva avifauna, però també d'autoestima dels habitants. Aquest esforç farà possible mantenir i demostrar la vigència d'un dels principals llegats d'aquells pagesos segarrencs que ens han precedit: fer de les pedres, pans.

Civit (La Segarra), 18 de setembre de 2009

Sgt.

FÒRUM

L'ESPITLLERA

La Segarra

www.espitllera.cat